

15es JORNADES CATALANES D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Barcelona, 10 i 11 de maig de 2018

Servei #BIBLIOAPROP: *la #BibliotecaAmbTU. Biblioteca Pública de Tarragona*

Carme Gaseni Blanch.

11 de maig de 2018 a les 15.30 h

Resum.

#BIBLIOAPROP neix com un programa d'extensió bibliotecària ofert per la Biblioteca Pública de Tarragona en el marc de l'Hospital SocioSanitari Francolí de Tarragona amb l'objectiu d'apropar la lectura a aquelles persones que estan ingressades en el centre hospitalari i als seus familiars. Creiem en els beneficis que pot tenir la lectura durant l'estada dels pacients a l'hospital i per tant, es va apostar per aquest servei.

La prestació del servei es realitza 1 cop al mes a la zona de la biblioteca de l'hospital. S'exposen diferents materials (llibres, revistes, pel·lícules, música) i s'informa dels serveis que ofereix la biblioteca, i es realitza préstec hospitalari.

El responsable és el bibliotecari que orienta, recomana i està atent a les necessitats detectades en els pacients i familiar. Es tracta d'un treball col·laboratiu amb els animadors socioculturals i infermeres.

El servei es vincula també el servei de **préstec a domicili**, en el sentit que un cop retornen a casa, els pacients segueixen sent atesos per la biblioteca.

Es tracta d'1 experiència innovadora tot i que a Catalunya s'ha dut a terme experiències similars, és la primera que es fa al Camp de Tarragona. S'ofereix atenció personalitzada adaptada a les necessitats de cada pacient en l'àmbit socio sanitari amb població adulta. Adreçada a pacients amb patologia mèdica o quirúrgica que precisen ingrés de convallescència, llarga estada o pal·liativa. I es percep com un servei flexible on la cultura és el context i la biblioteca el vehicle que fa possible noves activitats (lectures en veu alta, formació bàsica de les TIC) o nous serveis (préstec a domicili).

El projecte s'emmarca en el Pla Estratègic de la Biblioteca Pública de Tarragona dins l'objectiu estratègic: atraure nous públics i millorar l'experiència dels usuaris.

15es JORNADES CATALANES D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Barcelona, 10 i 11 de maig de 2018

Paraulesclau: Serveis d'extensió bibliotecària. Hospitals. Col·laboració. Lectura.

Anglès

#BIBLIOAPROP was created as a library extension program offered by the Tarragona Public Library in the framework of the Hospital SocioSanitari Francolí de Tarragona with the aim of bringing readers closer to those who are admitted to the hospital and to their hospital relatives. We believe in the benefits that the reading could have during the stay of the patients in the hospital and therefore, he opted for this service.

This service is provided once a month in the hospital library area. They exhibit different materials (books, magazines, films, music) and inform about the services offered by the library, and a hospital loan is made.

The person in charge is the librarian who guides, recommends and attends to the needs detected in patients and family. It is a collaborative work with sociocultural animators and nurses.

This service is also linked to the home loan service, in the sense that once they return home, patients are still being treated by the library.

This is an innovative experience, although similar experiences have been carried out in Catalonia, it is the first one that takes place in the Camp de Tarragona. Personalized attention is offered adapted to the needs of each patient in the socio-sanitary field with an adult population. It is aimed at patients with medical or surgical pathology that require convalescence, long stay or palliative entry. And it is perceived as a flexible service where culture is the context and the library the vehicle that makes possible new activities (read aloud, basic ICT training) or new services (home loan).

The project is part of the Strategic Plan of the Public Library of Tarragona within the strategic objective: attracting new audiences and improving the user experience.

Key words: Library extension services. Hospitals. Collaboration. Read

Castellà

#BIBLIOAPROP nace como un programa de extensión bibliotecaria ofrecido por la Biblioteca Pública de Tarragona en el marco del Hospital Sociosanitario Francolí de Tarragona con el objetivo de acercar la lectura a aquellas personas que están ingresadas

15es JORNADES CATALANES D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Barcelona, 10 i 11 de maig de 2018

en el centro hospitalario y sus familiares. Creemos en los beneficios que puede tener la lectura durante la estancia de los pacientes en el hospital y por tanto, se apostó por este servicio. La prestación del servicio se realiza 1 vez al mes en la zona de la biblioteca del hospital. Se exponen diferentes materiales (libros, revistas, películas, música) y se informa de los servicios que ofrece la biblioteca, y se realiza préstamo hospitalario. El responsable es el bibliotecario que orienta, recomienda y está atento a las necesidades detectadas en los pacientes y familiar. Se trata de un trabajo colaborativo con los animadores socioculturales y enfermeras.

El servicio se vincula también el servicio de préstamo a domicilio, en el sentido de que una vez vuelven a casa, los pacientes siguen siendo atendidos por la biblioteca.

Se trata de 1 experiencia innovadora aunque en Cataluña se han llevado a cabo experiencias similares, es la primera que se hace en el Camp de Tarragona. Se ofrece atención personalizada adaptada a las necesidades de cada paciente en el ámbito sociosanitario con población adulta. Dirigida a pacientes con patología médica o quirúrgica que precisan ingreso de convalecencia, larga estancia o paliativa. Y se percibe como un servicio flexible donde la cultura es el contexto y la biblioteca el vehículo que hace posible nuevas actividades (lecturas en voz alta, formación básica de las TIC) o nuevos servicios (préstamo a domicilio). El proyecto se enmarca en el Plan Estratégico de la Biblioteca Pública de Tarragona dentro del objetivo estratégico: atraer nuevos públicos y mejorar la experiencia de los usuarios.

Palabras clave: Servicios de extensión bibliotecària. Hospitales. Lectura. Colaboración

15es JORNADES CATALANES D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Barcelona, 10 i 11 de maig de 2018

Introducció

El projecte #BiblioApropneix el setembre de 2015 com un programa d'extensió bibliotecària ofert per la Biblioteca Pública de Tarragona a l'Hospital SocioSanitari Francolí de Tarragona amb l'objectiu d'apropar la lectura a aquelles persones que estan ingressades en el centre hospitalari i als seus familiars.

Creiem en els beneficis que pot tenir la lectura durant l'estada dels pacients a l'hospital i per tant, apostem per aquest servei, cada cop més generalitzat als centres sanitaris.

Les biblioteques públiques tenen com a una de les seves principals funcions donar servei a tota la població sense exclusions; tradicionalment, i en funció de les possibilitats i recursos s'atenen a tots els públics, també aquells que per la seva condició no es poden desplaçar. D'aquesta manera els serveis d'extensió bibliotecària estan contemplats en el marc legislatiu i normatiu de les biblioteques públiques.¹

A la Biblioteca Pública de Tarragona, i en el marc del Pla estratègic es proposa fer créixer la cultura i la lectura a la ciutadania, i més concretament a persones i grups amb necessitats especials. En aquest sentit s'ha consolidat el préstec a domicili a persones que temporal o permanentment no es poden desplaçar a la Biblioteca, i amb aquest servei es vol arribar també a aquelles persones que estan ingressades en un centre hospitalari.

S'ofereix atenció personalitzada adaptada a les necessitats de cada pacient en l'àmbit socio sanitari amb població adulta. Adreçada a pacients amb patologia mèdica o quirúrgica que precisin ingrés de convallescència, llarga estada o pal·liativa.

Context : GIPPS i Hospital Sociosanitari Francolí

Gestió i Prestació de Serveis de Salut (GIPPS) és l'empresa pública creada l'any 1992 i adscrita al Servei Català de la Salut, que ofereix atenció sanitària, social i domiciliària en l'àmbit territorial del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre.

- ¹Llei 4/1993, de 18 de març, del sistema bibliotecari de Catalunya (DOGC núm. 1727, de 29.3.1993).

15es JORNADES CATALANES D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Barcelona, 10 i 11 de maig de 2018

L'Hospital Sociosanitari Francolí compta amb 165 llits i atén les necessitats socio sanitàries dels usuaris que ho requereixen, per tal de millorar la seva qualitat de vida i adaptar les expectatives dels pacients i les seves famílies. El centre dona cobertura a diverses tipologies: subaguts, convallescència, cures paliatives i llarga estada. Per tant, es tracta de persones que generalment romanen de setmanes a mesos ingressats. En aquest sentit, les estratègies que es desenvolupen des de l'hospital per millorar l'estada dels pacients i dels familiars estant dirigides per animadors socioculturals i s'adrecen a contemplar activitats de lleure o d'esbarjo dins del recinte sanitari (projeccions de cinema, jocs, entre d'altres). A més de l'animació sociocultural des del centre també s'ofereix atenció complementària en les següents especialitats: teràpia ocupacional, logopèdia, psicologia, treball social, rehabilitació, fisioteràpia, dietètica, farmàcia.

Servei #BiblioAprop

Definició

Servei d'extensió bibliotecària ofert per la Biblioteca Pública de Tarragona en el marc de l'Hospital Sociosanitari Francolí de Tarragona amb la finalitat de possibilitar la lectura pública a pacients i acompanyants.

Objectius

- Apropar la cultura a la ciutadania, en concret a grups amb necessitats especials.
- Donar a conèixer la biblioteca i els seus serveis a l'entorn del ciutadà.
- Garantir l'accés permanent a la lectura pública a tots els ciutadans i ciutadanes.
- Contribuir a crear espais de lleure i evasió en el marc d'una situació d'hospitalització.
- Aconseguir que, independentment de la situació personal, la cultura sigui accessible a tothom.
- Proporcionar al pacient experiències d'aprenentatge i un entorn ric i estimulant.
- Minimitzar l'impacte emocional que té, per als pacients i els seus familiars, l'estada en un centre sanitari.
- Aconseguir un increment de la visibilitat de la Biblioteca Pública de Tarragona oferint un servei fora de les parets físiques de la biblioteca a la cerca de nous usuaris i usuàries.

15es JORNADES CATALANES D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Barcelona, 10 i 11 de maig de 2018

Descripció de l'experiència

El servei es posa en marxa la tardor de l'any 2015, i es pensat des de la Biblioteca pública de Tarragona responent a una necessitat que es va detectar des del Servei de Préstec. Va ser quan la persona que portava l'animació sociocultural a l'Hospital Sociosanitari Francolí va demanar un carnet institucional i en feia un ús continuat amb la finalitat de portar lectura a l'hospital. Ella anava recollint també encàrrecs i veient perfils i interessos dels seus pacients. Des de la Biblioteca es va fer una donació de llibres de lectura, especialment de novel·les per tal de crear un àmbit de lectura permanent a l'hospital.

Va ser així poc a poc, i al llarg de l'any 2015, es va veure l'oportunitat d'anar més enllà, i crear un servei estable i continuat. Després de parlar amb l'animadora i amb la direcció de l'hospital es va decidir posar en marxa #Biblioaprop.

La prestació del servei és de gener a juliol i d'octubre a desembre, i es realitza 1 dia al mes a l'espai de la biblioteca de l'hospital amb la col·laboració de l'animador sociocultural del centre, amb un horari de matí d'11 h a 13 h.

Una situació d'hospitalització pot provocar estats d'angoixa, ansietat, irritabilitat, solitud, aïllament, avorriment i tristesa en el pacient. La lectura pot paliar o minvar alguns dels efectes negatius que pot comportar l'estada hospitalària, és per aquest motiu que es fa una selecció acurada tenint presents les necessitats dels usuaris als quals s'adreça. Aquesta selecció es va modificant a partir del diàleg amb els pacients i acompanyants, veient també els seus gustos i interessos.

El material seleccionat consta de :

.Llibres de lletra gran. Llibres de la col·lecció *Lectura Plus d'Edicions 62. A través de la lletra gran és facilitada la lectura entre la gent gran o que té dificultats visuals.*

.Audiollibres. És un format que s'utilitza quan la lectura directa no és possible, i permet la possibilitat de poder escoltar qualsevol text. La biblioteca posa a disposició 1 dispositiu reproductor de cd's.

.Revistes de diversa temàtica (esports, història, cinema i música, cuina, humor, actualitat, ...)

15es JORNADES CATALANES D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Barcelona, 10 i 11 de maig de 2018

.Narrativa d'adults. Reculls de contes i novel·les de diferents gèneres (intriga, històrica, romàntica, ciència-ficció,...)

.Música i cinema. Pel·lícules per visionar al cinefòrum que fan un cop per setmana a l'hospital i música variada.

La biblioteca disposa d'una maleta per transportar tot el material.

L'equip està format per 1 bibliotecària + 1 animador sociocultural que són els que gestionen directament i valoren possibles canvis en la selecció i en la difusió del servei.

La biblioteca pot disposar també de treballadors amb prestació de serveis comunitaris que poden contribuir al seu desplegament al llarg de l'any.

El procés de préstec hospitalari o d'obtenció del carnet de Biblioteques Públiques de Catalunya es realitza de forma manual.

La bibliotecària es qui orienta, recomana i està atenta a les necessitats detectades en els pacients i acompanyants. El rol professional cada vegada més es perfila com a prescriptor interactuant amb pacients familiars i altres professionals, en aquest cas l'animadora sociocultural. Es mira de crear un clima agradable, desplegant els materials de forma atractiva, visible i accessible. Al mateix temps es treballa també la difusió del servei al centre, i entre els familiars i pacients que encara el desconeixen. Amb el temps s'ha comprovat que funciona el boca-orella i que poc a poc el servei va sent reconegut i s'espera el dia del #Biblioaprop.

En el cas que es faci una petició que no es pugui atendre al moment, al llarg de la setmana es fa arribar a l'usuari que ho sol·licita.

És important assenyalar que es dona continuïtat al servei de la Biblioteca oferint als pacients el **préstec a domicili** un cop acaben la seva estada hospitalària. Aquest servei és adreçat a totes aquelles persones amb dificultats de mobilitat temporal o permanent (malalts crònics, persones en període de convalescència, persones amb discapacitats físiques, gent gran...). Cal posar-se en contacte amb la Biblioteca a través del telèfon o per correu electrònic per sol·licitar el servei.

A cada sessió de #BiblioApropens visiten una mitjana de 25 pacients més els seus acompanyants, i es realitzen uns 8/10 préstecs.

La valoració global es positiva i ens motiva a seguir pensant en com podem millorar-lo. Ens agradaria fer-lo més sovint, cada quinze dies o fins i tot cada setmana, però els nostres recursos de moment ens dificulten aquesta opció. Una segona línia per tal d'escalar-lo podrien ser els clubs i les lectures en veu alta, a través de personal voluntari, fet en el que esperem treballar en el proper Pla estratègic.

Conclusions

Es tracta d'una experiència innovadora tot i que a Catalunya s'ha dut a terme experiències similars, és la primera que es fa al Camp de Tarragona.

Emmarcada en el Pla Estratègic de la Biblioteca Pública de Tarragona (2014-2017) dins l'objectiu estratègic, a través de nous públics i millorar l'experiència dels usuaris, en sintonia amb la filosofia que desenvolupa GIPSS des de diverses àrees en col·laboració amb entitats i Institucions de l'entorn.

Es percep com un servei flexible on la cultura, la lectura o l'esbarjo poden ser el context i la biblioteca el vehicle que fa possible noves activitats (prescripció lectora) o nous serveis (préstec hospitalari o préstec a domicili).

15es JORNADES CATALANES D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Barcelona, 10 i 11 de maig de 2018

Es treballa en ampliar i millorar el servei en el context hospitalari cap a incrementar freqüències o cap a lectures en veu alta, siguin personals o col·lectives.

Bibliografia

Libros que acompañan en los largos días de hospital: la biblioteca pública lleva material cada mes a los ingresados en el Sociosanitari Francolí / Norian Muñoz

<https://www.diaridetarragona.com/tarragona/Libros-que-acompanan-en-los-largos-dias-de-hospital-20171022-0024.html>

- Bibliosalut: les claus de l'èxit de la cooperació entre Biblioteques de Granollers i l'Hospital General de Granollers LAURA PADRÓ SERRA / Directora de la Biblioteca central urbana i comarcal Can Pedrals padros1@diba.cat MERITXELL TRULLÀS / Coordinadora Programes Cooperació de Biblioteques de Granollerstrullasam@diba.cat

http://www.cobdc.net/12JCD/wp-content/materials/comunicacions/TRULLAS_bibliosalut_granollers.pdf

- Manifest de la IFLA/UNESCO sobre biblioteca pública

http://www.cobdc.org/publica/manifestos/manifest_bp.html
